

รายงานสถานการณ์ศัตรูข้าว
วันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๓
กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช
กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย
โทร. ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔ โทรสาร ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔

สถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชที่สำคัญ

ศัตรูข้าว

๑. สถานการณ์การปลูกข้าว

พื้นที่ปลูกข้าวทั้งหมด ๗๖ จังหวัด มีพื้นที่ยืนต้น ๖๐,๕๘๑,๒๓๘ ไร่

๒. สถานการณ์การระบาดของศัตรูข้าวที่สำคัญ

๒.๑ เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล พื้นที่ระบาด ๘ จังหวัด จำนวน ๒๙๔,๒๕ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๘๗,๒๕ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๓๘๑,๕๐ ไร่)

๑) ข้าวอายุน้อยกว่า ๔๐ วัน	จำนวน ๕๐ ไร่
๒) ข้าวอายุ ๔๐ - ๖๐ วัน	จำนวน ๑๖,๒๕ ไร่
๓) ข้าวอายุมากกว่า ๖๐ วัน	จำนวน ๒๒๘ ไร่

๒.๒ เพลี้ยไฟข้าว พื้นที่ระบาด ๖ จังหวัด จำนวน ๒,๗๓๔ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๑,๒๔๓ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑,๔๙๑ ไร่)

๑) ข้าวอายุน้อยกว่า ๔๐ วัน	จำนวน ๑,๕๔๖ ไร่
๒) ข้าวอายุ ๔๐ - ๖๐ วัน	จำนวน ๑,๑๘๘ ไร่
๓) ข้าวอายุมากกว่า ๖๐ วัน	ไม่พบการระบาด

๒.๓ หนอนห่อใบข้าว พื้นที่ระบาด ๕ จังหวัด จำนวน ๑๙๔ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๑๐๒ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๙๒ ไร่)

๑) ข้าวอายุน้อยกว่า ๔๐ วัน	จำนวน ๑๐ ไร่
๒) ข้าวอายุ ๔๐ - ๖๐ วัน	จำนวน ๑๐๓ ไร่
๓) ข้าวอายุมากกว่า ๖๐ วัน	จำนวน ๘๑ ไร่

๒.๔ โรคไหม้ข้าว พื้นที่ระบาด ๒๓ จังหวัด จำนวน ๔๒,๗๐๙ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๓,๒๓๔ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๓๙,๔๗๕ ไร่)

๑) ข้าวอายุน้อยกว่า ๔๐ วัน	จำนวน ๙,๒๒๓,๒๕ ไร่
๒) ข้าวอายุ ๔๐ - ๖๐ วัน	จำนวน ๒๐,๖๕๗ ไร่
๓) ข้าวอายุมากกว่า ๖๐ วัน	จำนวน ๑๒,๘๒๙ ไร่

๓. การดำเนินงานในพื้นที่ระบาด

๓.๑ กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย ร่วมกับสำนักงานเกษตรจังหวัดทุกจังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกข้าว ประชาสัมพันธ์และเตือนการระบาดของศัตรูข้าว ได้แก่ โรคไหม้ข้าว หนอนห่อใบข้าว เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล และศัตรูข้าวอื่นๆ

๓.๒ ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช ทั้ง ๙ ศูนย์ ร่วมกับศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนในพื้นที่เสี่ยงผลิตขยายเชื้อราไตรโคเดอร์มา เชื้อราบีบเวอเรีย เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับใช้ในฤดูกาลใหม่ และรณรงค์ให้สมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน และเกษตรกรทั่วไปนำไปใช้ควบคุมศัตรูข้าวในทุกพื้นที่

๓.๓ แนะนำให้เกษตรกรงดหวานปุยในอัตราที่มากเกินไป และแนะนำให้เกษตรกรใช้พันธุ์ต้านทานโรคไหม้ข้าว เช่น สุพรรณบุรี ๑ สุพรรณบุรี ๖๐ ปราจีนบุรี ๑ พลายงาม ข้าวเจ้าหอมพิษณุโลก ๑ ข้าวเจ้าหอมพิษณุโลก ๑ สุรินทร์ ๑ เหนียวอุบล ๒ สันป่าตอง ๑ หางยี ๗๑ เป็นต้น

๓.๔ สำนักงานเกษตรจังหวัดที่เกิดการระบาดของศัตรูพืช ได้ประกาศเตือนการระบาดและประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรสำรวจติดตามสถานการณ์การระบาดอย่างใกล้ชิด ทั้งนี้สำนักงานเกษตรจังหวัดและอำเภอได้รับสารชีวภัณฑ์ และแนะนำวิธีการผลิตสารชีวภัณฑ์จากศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืชในเขตรับผิดชอบในพื้นที่ที่พบการระบาดรุนแรงเป็นวงกว้าง

๓.๕ หากพบการระบาดของเพลี้ยไฟแนะนำให้เกษตรกรดูแลแปลงข้าวระยะกล้าหรือหลังหวาน ๗ วัน อย่าให้ขาดน้ำ และเมื่อสำรวจพบเพลี้ยไฟตัวเต็มวัย ๑ - ๓ ตัวต่อต้น ในข้าวอายุ ๖ - ๗ วัน ให้ใช้น้ำเข้าแปลงนาจนระดับน้ำท่วมยอดข้าว ทิ้งไว้ ๑ - ๒ วัน แต่หากพบการระบาดรุนแรงใช้สารกำจัดแมลง เช่น มาลาธาออน ๘๓% อีซี อัตรา ๒๐ มิลลิกรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ เซฟวิน ๘๕% ดับบลิวพี อัตรา ๒๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

อายุ ๑๐ วัน หวานปุยยูเรียอัตรา ๑๐ ก.ก.ต่อไร่ เพื่อเร่งการเจริญเติบโตของต้นข้าว

๓.๖ แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราบิวเวอเรียเพื่อควบคุมการระบาดของหนอนห่อใบข้าว และส่งเสริมให้เกษตรกรสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ

๔. การคาดการณ์ศัตรูพืช ในช่วงระหว่างวันที่ ๑๗ - ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๓

ภาคเหนือ ระวัง หนอนห่อใบข้าว และโรคไหม้ข้าว

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระวัง หนอนกัดใบข้าว และโรคไหม้ข้าว

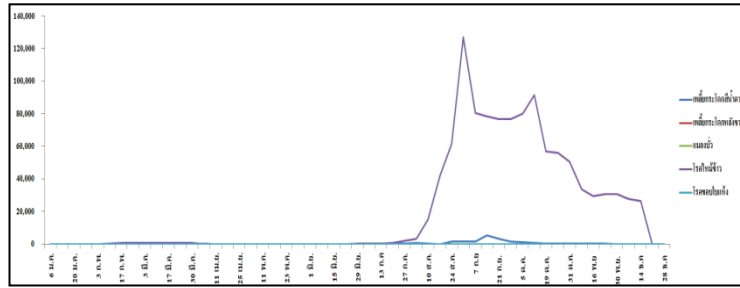
ภาคกลาง และภาคตะวันออก ระวัง เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล หนอนห่อใบข้าว และโรคไหม้ข้าว

ภาคใต้ ระวัง เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล หนอนห่อใบข้าว และโรคไหม้ข้าว

แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบการระบาดของศัตรูข้าว

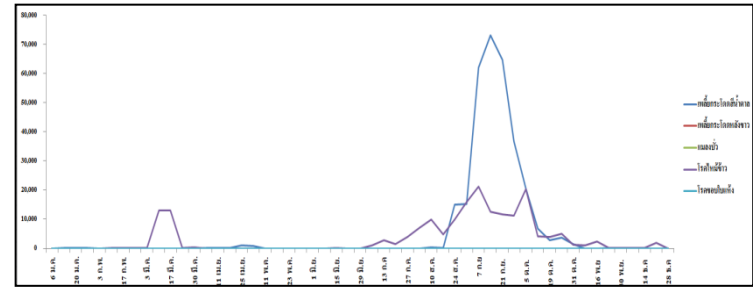
ระหว่างปี ๒๕๕๘ - ๒๕๖๓

พื้นที่ปลูก (ไร่)

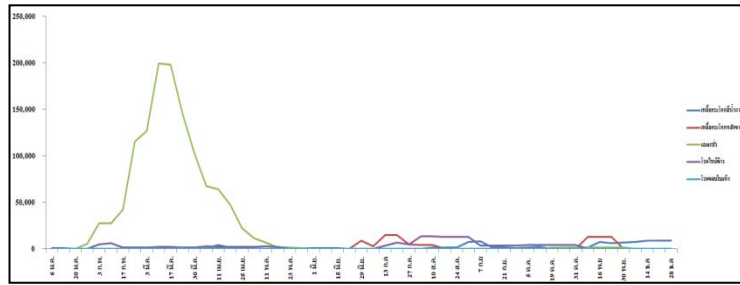
ปี ๒๕๕๘

พื้นที่ปลูก (ไร่)

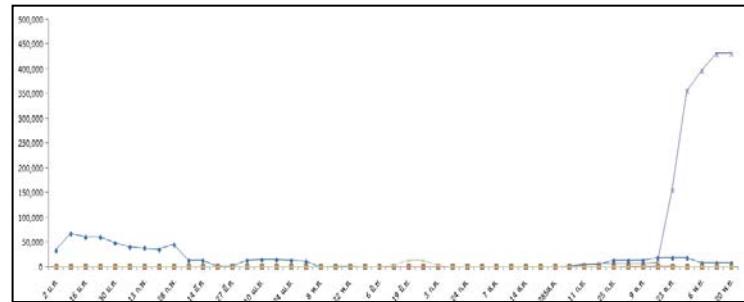
ปี ๒๕๕๙

พื้นที่ปลูก (ไร่)

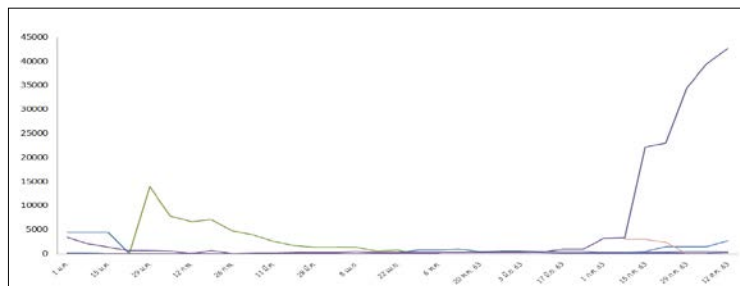
ปี ๒๕๖๐

พื้นที่ปลูก (ไร่)

ปี ๒๕๖๒

พื้นที่ปลูก (ไร่)

ปี ๒๕๖๓

- เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ๒๙๔.๒๕ ไร่
- เพลี้ยไฟ ๒,๗๓๔ ไร่
- หนอนห่อใบข้าว ๑๙๔ ไร่
- โรคไหม้ข้าว ๔๒,๗๐๙ ไร่